

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Åsa Tenggren
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2012-11-16

1 (6)

Diarienummer

2012/SN 0175-012

Socialnämnden

Överenskommelse om utökat mottagande av ensamkommande asylsökande barn

Förslag till beslut

1. Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att besluta att mottagandet av ensamkommande asylsökande barn i Tyresö kommun utökas från tre till sju platser under 2013.
2. Socialnämnden delegerar till förvaltningschefen att teckna överenskommelse med Migrationsverket om anordnande av boende för högst sju asylsökande barn under förutsättning att kommunstyrelsen bifaller socialnämndens förslag.

Ingrid Boheman-Risto
Förvaltningschef

Mia Ledwith
Gruppledare staben

Sammanfattning

Mot bakgrund av att Länsstyrelsen i Stockholms län och Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) träffat en ny överenskommelse om utökning av mottagandet av ensamkommande barn för att nå en jämnare fördelning av mottagandet mellan kommunerna i Stockholms län, föreslår förvaltningen att Tyresö utökar mottagandet av ensamkommande asylsökande barn från tre till sju platser under 2013. Förvaltningschefen föreslås delegeras rätten att teckna en överenskommelse med Migrationsverket under förutsättning att kommunstyrelsen bifaller socialnämndens förslag.

Ett tilläggsavtal med utökning av antalet asylplatser är möjligt att teckna med Villa Victoria som kommunen redan har avtal med. Ett utökat mottagande innebär att individ- och familjeomsorgens mottagningsenhet för barn och ungdomar behöver förstärkning med en socialsekreterartjänst. Vidare kommer en utökning av asylplatser att skapa behov av såväl fler smålägenheter som platser i familjehem och stödboenden för de ungdomar som beviljas permanent uppehållstillstånd. Kommunen kommer att köpa externa boendeplatser för att tillgodose behovet.

Förvaltningens bedömning är att ersättningen från Migrationsverket helt finansierar verksamhetens kostnader för mottagandet av ensamkommande barn.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

För att få en jämnare fördelning av mottagandet mellan kommunerna i Stockholms län har Länsstyrelsen i Stockholms län och Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) träffat två gemensamma regionala överenskommelser;

1. Mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande, samt
2. Mottagande av ensamkommande barn.

Fördelningen av antal platser är gjord utifrån en basnivå för mottagande och därefter viktat mot indikatorerna invånarantal, andel utrikes födda och andel egenbosatta.

Gällande ensamkommande barn har länet idag 458 platser, varav 111 asylplatser. De ordinarie 111 asylplatserna genererar cirka 250-300 barn

med permanent uppehållstillstånd på årsbasis. En utökning av gällande bestämmelser behöver göras med cirka 100 asylplatser för ensamkommande barn för att möta behoven. För Tyresö kommun innebär överenskommelsen en utökning från tre till totalt sju platser.

Ett ensamkommande barn är en person under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skild från sina föräldrar och saknar annan ställföreträdare. När Migrationsverket anvisat en plats i en kommun ansvarar kommunen för att barnet får det stöd och den hjälp som föreskrivs i socialtjänstlagen. Kommunen ska

- utreda barnets behov och besluta om insatser och placering i lämpligt boende
- utse (förordna) god man samt
- se till att barnet får tillgång till skolundervisning.

När Migrationsverket beviljat uppehållstillstånd ansvarar vistelsekommunen för fortsatta insatser under barnets uppväxt samt för barnets integration. Migrationsverket ersätter kommunens kostnader tills personen blir 21 år. Handläggningstiden för asylansökan för ensamkommande barn är för närvarande två till fyra månader och cirka 65-70 procent beviljas permanent uppehållstillstånd, PUT.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden kommer på sitt sammanträde den 21 november 2012 att ta ställning till förslag om en utökning av mottagandet av nyanlända flyktingar och andra skyddsbehövande i Tyresö till minst sju och maximalt 30 personer mot bakgrund av den nya överenskommelsen för mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande.¹ Detta kan på sikt komma att påverka försörjningsstödet om den nyanlända inte etablerar sig på arbetsmarknaden inom de maximalt två år som Arbetsförmedlingens etableringsersättning utgår eller om den nyanlända av Arbetsförmedlingen inte bedöms ha rätt till en etableringsplan och -ersättning på grund av nedsatt prestationsförmåga.

¹ Ärende § 80, *Nya överenskommelser om mottagande av nyanlända och ensamkommande flyktingbarn.*

Beskrivning av nuvarande verksamhet

Kommunens gällande överenskommelse med Migrationsverket omfattar anordnande av boende för 17 barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn, varav minst tre platser alltid ska vara tillgängliga för asylsökande barn. Boendeplatser i privat regi upphandlades under 2010 och avtal tecknades från och med den 1 januari 2011 med Villa Victoria Behandlingscenter AB om fyra platser. Avtalet är förlängt till och med den 31 december 2014 utan möjlighet till ytterligare förlängning.

De flesta asylsökande ensamkommande barn som kommer till Tyresö är 14-20 år och kommer från Somalia och Afghanistan. Tyresö kommun ansvarar i dagsläget för totalt 30 ensamkommande barn, varav tre är asylsökande, tre har fått avslag på asylansökan och 24 är beviljade permanent uppehållstillstånd. Av dessa är 11 placerade i familjehem.

Mottagandet av ensamkommande barn organiseras av individ- och familjeomsorgens mottagningsenhet för barn och ungdomar. Av dem som arbetar i mottagningsenheten är det enhetschefen, en socialsekreterare och fyra boendestödare som arbetar med mottagandet av ensamkommande barn.

Ett asylsökande ensamkommande barn bereds först plats på Villa Victoria där stöd och tillsyn ges dygnet runt. När uppehållstillstånd beviljats gör socialtjänsten en individuell bedömning i samråd med god man eller förmyndare om den unge har förutsättningar att klara ett mer självständigt boende. Mottagningsenheten erbjuder en bredd av olika alternativa boenden med varierande grad av stöd för att ha möjlighet att tillgodose barns olika behov av stöd; ett stödboende med fem platser, ett träningsboende med fem platser samt två träningslägenheter. Mottagningsenheten bistår även dem som vill ha ett eget boende med hjälp att skaffa en egen lägenhet, andrahandskontrakt etc. Varje barn har en boendestödare som följer den unge från det att han/hon fått uppehållstillstånd fram till dess att denne klarar sig på egen hand och är färdig att flytta till ett eget boende utan stöd. Detta skapar en stabilitet och trygghet för den unge, vilken främjar integrationen i samhället.

I vissa fall kan ett barn ha ett större omsorgsbehov och då kan boende i ett familjehem vara aktuellt. Uppdraget för familjehemmet är att ge stöd, vara förebild samt ge redskap för barnet att på sikt blir mer självständigt.

Förslag till och konsekvensbeskrivning av utökat mottagande

Mot bakgrund av det nya avtalet mellan Länsstyrelsen i Stockholms län och KSL föreslår förvaltningen att Tyresö utökar mottagandet av ensamkommande asylsökande barn från tre till sju platser under 2013. Förvaltningschefen föreslås delegeras rätten att teckna en överenskommelse med Migrationsverket under förutsättning att kommunstyrelsen bifaller socialnämndens förslag.

Kommunen har sedan tidigare avtal om fyra platser på Villa Victoria Behandlingscenter AB. Ett tilläggsavtal med utökning till sju asylplatser är möjligt att teckna med Villa Victoria.

En asylplats skapar ett behov av cirka tre platser per år för barn med permanent uppehållstillstånd, så kallade PUT-platser. En ökning från tre till sju asylplatser innebär följaktligen en ökning från cirka nio till 21 PUT-platser per år. Befintliga kommunala boendeplatser kommer inte att vara tillräckliga för ett utökat mottagande, varför ett utökat antal av såväl smålägenheter som platser i familjehem och stödboenden kommer att behövas. Kommunen kommer till stor del att köpa externa boendeplatser för att tillgodose behovet.

I proposition 2012/13:10 föreslår regeringen ändringar i främst socialtjänstlagen (2001:453) i syfte att stärka stödet och skyddet för barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa. Barnrättsperspektivet stärks genom att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser. Lagförslagen förväntas antas av riksdagen i slutet av november och föreslås träda i kraft den 1 januari 2013. Lagändringen innebär bl.a. att kommunen ska utse en särskild socialsekreterare som ska ansvara för kontakter med barn och unga som är placerade i familjehem eller annat boende. Den särskilt utsedda socialsekreteraren ska besöka barnet i den omfattning som är lämplig utifrån barnets behov och önskemål, dock minst fyra gånger per år. Idag ligger ansvaret för samtliga ensamkommande barn i Tyresö kommun under en socialsekreterartjänst. För att leva upp till de nya bestämmelserna samt möjliggöra en utökning av asylplatser behövs en utökning med en socialsekreterartjänst inom Mottagningsenheten.

Ett ökat mottagande av ensamkommande barn genererar även behov av fler skolplatser inom gymnasieskolan.

Förvaltningens bedömning är att ersättningen från Migrationsverket helt finansierar verksamhetens kostnader för mottagandet av ensamkommande barn. Här avses de upphandlade asylplatserna med tillsyn dygnet runt på Villa Victoria, befintliga och utökande PUT-boendeplatser samt utökning av nuvarande personalstyrka med ytterligare en socialsekreterare.

Ersättningen från Migrationsverket täcker även kostnaderna för de ekonomiska bidrag som betalas ut till barnen för deras personliga behov och normala levnadsomkostnader. De barn som bor i boenden där mat ingår erhåller fickpengar, medan de som har ett självständigt boende i t.ex. träningslägenhet eller egen bostad, erhåller bidrag för sina boende- och levnadsomkostnader i nivå med riksnormen för försörjningsstöd. De barn som studerar på gymnasiet får även studiebidrag från Centrala Studiemedelsnämnden (CSN). Barnens försörjning hanteras av Mottagningsenheten till dess att de är självförsörjande eller fyller 21 år. Först därefter kan det bli aktuellt att ansöka om försörjningsstöd för den som ännu inte har en egen försörjning.